

การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนบจาก
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2
พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

พรพริณ เป็ลขันเคษา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สิงหาคม 2552

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ พรพริณ เปลี่ยนเดชา ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ผลาคร สุวรรณโพธิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญญา ทองสอน)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.เทพนคร ทาคอง)

..... กรรมการ
(ดร.ผลาคร สุวรรณโพธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญญา ทองสอน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นัญญา พลิตวานนท์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แอ้มกลีกร)

วันที่ ๒๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษาและ
ช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง อาจารย์ ดร.ผลาคร สุวรรณโพธิ์ ซึ่งเป็นประธาน
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับ
แนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำวิทยานิพนธ์
ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ
ในการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์และถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ดังปรากฏในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ที่ได้ให้ความกรุณา
และอนุเคราะห์ในการตรวจสอบหลักสูตร และความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้งข้อเสนอแนะ
ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยรวมทั้งข้าราชการมหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นกำลังใจสำคัญอย่างยิ่ง
ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จด้วยดี

พรพิรุณ เปลียนเคชา

479223418: สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ/ กลุ่มสาระการเรียนรู้/ ขนมหาก/
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

พรพิรุณ เปลิยนเคษา: การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้เรื่อง
ขนมหาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2 พระยาศรีสุนทร ไหวหาร
(น้อย อาจารย์ยางกูร) (THE DEVELOPMENT OF AN INTERDISCIPLINARY INTEGRATED
CURRICULUM ON NIPA PALM DESSERT (KHANOM JARK) FOR PRATHOMSUKSA VI
STUDENTS OF PRAYA SRISOONTONVOHARN (NOI AJARAYANGOON) SCHOOL).

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ผลาดร สุวรรณโพธิ์, วท.ค., ปริญญา ทองสอน, ศษ.ค.
217 หน้า. ปี พ.ศ. 2552.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
เรื่อง ขนมหาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 2 พระยาศรีสุนทร ไหวหาร
(น้อย อาจารย์ยางกูร) โดยมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตร 5 ขั้นตอน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
การสร้างหลักสูตร การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ การปรับปรุง
และแก้ไขหลักสูตร โดยการประเมินหลักสูตรโดยใช้วิธี Puissance Measure (P.M.) กลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือก
แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมกาปฏิบัติงานของนักเรียน และ
แบบวัดเจตคติต่อการเรียนหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูล
โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ($t - test$)

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรที่สร้างขึ้นมีคุณภาพระดับปานกลาง มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังทดลองใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนทุกกลุ่มมีพฤติกรรมกาปฏิบัติงาน (ภาคปฏิบัติ) ผ่านเกณฑ์การประเมิน
ทุกรายการ
4. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้เรื่อง
ขนมหาก หลังจากเรียนจบหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้

479223418: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION.

M.Ed. (CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: DEVELOPMENT OF INTEGRATED CURRICULUM/ SUBJECT
GROUP/ KHANOM JARK

PORNPIRUN PLEANDECHA: THE DEVELOPMENT OF AN
INTERDISCIPLINARY INTEGRATED CURRICULUM ON NIPA PALM DESSERT
(KHANOM JARK) FOR PRATHOMSUKSA VI STUDENTS OF PRAYA
SRISOONTONVOHARN (NOI AJARAYANGOON) SCHOOL. ADVISORY COMMITTEE:
PALADORN SUWANNAPHO, Ph.D., PARINYA THONGSON, Ph.D. 217 P. 2009.

The purpose of this research was to develop an interdisciplinary integrated curriculum on Nipa Palm Dessert (Khanom Jark) for Prathomsuksa VI students of Prayasrisoontonvoharn (Noi Ajarayangoon) school. The five steps of curriculum development procedure included studying basic information, designing the curriculum, evaluating before the curriculum implementation, implementing the curriculum and revising the curriculum. Puissance Measure (P.M.) was employed for curriculum evaluation. The sample, selected by means of purposive sampling, consisted of 40 Prathomsuksa VI students. Instruments used in the research were learning management plans, an observation form on students' performing behavior, and an attitude measurement form on the interdisciplinary integrated curriculum. The collected data were analyzed through mean, standard deviation and t-Test.

The findings revealed as follows:

1. The quality of the curriculum developed by the researcher was at a moderate level, and it was congruent with local community. Also, it was found being appropriate with the learners in that they could apply for their occupation in the future.
2. The students' achievement after the curriculum implementation was found significantly higher than that of before the implementation. ($p < .05$).
3. Student working behavior (practice) of all groups was at a passing criterion in all items.
4. After completing the interdisciplinary integrated curriculum, the students had good attitudes towards the interdisciplinary integrated curriculum.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544.....	7
กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี.....	18
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์.....	21
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	24
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	28
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.....	30
หลักสูตร.....	32
ความสำคัญของหลักสูตร.....	33
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	34
การพัฒนาหลักสูตร.....	35
การประเมินหลักสูตร.....	37
การบูรณาการหลักสูตร.....	43
สาระที่ใช้ในการทำหลักสูตร.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน.....	56
การสร้างหลักสูตร.....	57
การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้.....	75
การนำหลักสูตรไปทดลองใช้.....	76
การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร.....	77
4 ผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัย.....	78
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน.....	78
ตอนที่ 3 ผลการสร้างหลักสูตร.....	79
ตอนที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้.....	81
ตอนที่ 5 ผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้.....	82
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	85
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	85
สรุปผลการวิจัย.....	87
อภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	97
ภาคผนวก ก.....	98
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	105
ภาคผนวก ง.....	129
ภาคผนวก จ.....	197
ภาคผนวก ฉ.....	204
ภาคผนวก ช.....	212
ภาคผนวก ซ.....	215
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	217

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 วิเคราะห์ปูชองค์.....	42
2 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ 5 กลุ่มสาระกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	59
3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นของเราสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ	62
4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง “ค้นจาก” ทรัพยากรในท้องถิ่นจะเชิงเราสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ	63
5 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง “ขนมจาก” ภูมิปัญญาของคนไทยสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ	64
6 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง หลักและวิธีทำอาหาร “ขนมจาก” สัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ	65
7 หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การคิดค้นทุน กำไร และการทำบัญชีรับจ่าย สัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้หลักสูตรบูรณาการ	67
8 ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้กับกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องขนมจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ชั่วโมง	68
9 ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้กับกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ เรื่อง ขนมจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 3 ชั่วโมง	69
10 ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้กับกลุ่มสาระภาษาไทย เรื่อง ขนมจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ชั่วโมง	70
11 ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้กับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง ขนมจาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ชั่วโมง	71
12 ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้กับคณิตศาสตร์ เรื่อง ขนมจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 2 ชั่วโมง	72
13 การประเมินหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ	81
14 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องขนมจากของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการทดลองใช้หลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก ($n = 40$)	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15	คะแนนการสังเกตพฤติกรรมกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้เรื่องขนมจาก (ภาคปฏิบัติ) โดยครูผู้สอน..... 83
16	คะแนนแบบเจตคติหลังจากเรียนหลักสูตรบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่องขนมจาก..... 84
17	ประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 1)..... 110
18	ประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 2)..... 111
19	ประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 3)..... 112
20	ประเมินหลักสูตร ด้านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 4)..... 113
21	ประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 1)..... 119
22	ประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 2)..... 120
23	ประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 3)..... 121
24	ประเมินหลักสูตร ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้หลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 4)..... 122
25	ประเมินหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผลหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 1)..... 125
26	ประเมินหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผลหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 2)..... 126
27	ประเมินหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผลหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนมจาก (คนที่ 3)..... 127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	ประเมินหลักสูตร ด้านวัดผลประเมินผลหลักสูตรบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ เรื่อง ขนบจาก (คนที่ 4)..... 128
29	ความสัมพันธ์ของหน่วยการเรียนรู้กับ 5 กลุ่มสาระเรื่อง ขนบจาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 20 ชั่วโมง..... 134
30	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ 205
31	แสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติ โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 207
32	แสดงค่าความยากง่าย (r) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน..... 208
33	แสดงค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองเปรียบเทียบกับก่อนเรียน และหลังเรียน..... 210

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	12
2	แผนภูมิแสดงขั้นตอนการนำมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมาสู่ การจัดการเรียนรู้	18
3	ขั้นตอนการทำขนมจาก.....	173